

Normy

Od roku 1994 normy są dobrowolne, przestaje obowiązywać wcześniejsza ustawa o normalizacji (do czasu akcesji do UE, ministerstwa mogły narzucać niektóre normy w ramach Polskiej Normy, jeśli wymagały tego interesy środowiska naturalnego lub dotyczyło to zdrowia społeczeństwa; obecnie normy mogą być narzucone tylko w dziedzinach związanych z obronnością i bezpieczeństwem państwa). W UE wszystkie normy są dobrowolne i Polska musiała dostosować swoje prawo.

Szczegóły nowych wytycznych:

- jawność i powszechny dostęp do norm;
- dobrowolne uczestnictwo w opracowywaniu i stosowaniu norm (niezależność od administracji publicznej);
- konsultacje społeczne poprzez ankiety;
- konsensus w sprawie treści norm (dochodzi do niego, kiedy większość zainteresowanych daną normą nie sprzeciwia się jej wymogom);
- zgodność zasad i procedur z konwencjami międzynarodowymi.

Według nowej ustawy Polska Norma ma następujące cechy:

- jest normą krajową;
- oznaczana jest przez symbol PN;
- zatwierdzana jest przez Polski Komitet Normalizacyjny (www.pkn.pl) będący jednostką budżetową podległą Prezesowi Rady Ministrów;
- wyłączne prawo do jej rozpowszechniania (jak i przyjętych norm międzynarodowych) ma PKN;
- za nielegalne stosowanie znaków zgodności z Polską Normą grozi kara grzywny (nielegalne = bez uzyskania certyfikatu lub gdy wyrób przestanie spełniać wymagania PN);
- zgodnie z ustawą o normalizacji z dnia 12 września 2002 (Dz. U. nr 169, poz. 1386), art. 5 punkt 5, Polskie Normy korzystają z ochrony jak utwory literackie; a zgodnie z punktem 7 tego artykułu, nie jest to sprzeczne z ustawą o dostępie do informacji publicznej (potwierdza to także wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 31 maja 2004, sygnatura akt OSK 205/04); ustawie o dostępie do informacji publicznej podlega natomiast sam PKN.

PKN pozostanie jednostką budżetową, będzie miał jednak specjalny fundusz, który zasilą m. in. wpływy ze sprzedaży norm. Pieniądze z tego środka pójdą na opracowywanie norm oraz przygotowanie ich do sprzedaży. Prezesa PKN (wybranego w konkursie) powoływać ma prezes Rady Ministrów na pięcioletnią kadencję i on też ustali wynagrodzenie kierownictwa PKN. Przy prezesie PKN ma działać 25-osobowa Rada Normalizacyjna, która będzie m. in. opiniować projekty dokumentów normalizacyjnych. W jej skład wejdą m. in. przedstawiciele producentów (importerów, eksporterów). Normy mają opracowywać komitety techniczne PKN, w których znajdą się specjaliści delegowani przez administrację rządową, organizacje: gospodarcze, pracodawców, konsumenckie, zawodowe, naukowo-techniczne oraz pracownicy PKN.

ISO 9000 oraz **ISO 14000** - seria norm z zakresu: systemu zapewnienia i zarządzania jakością, oraz zarządzania środowiskowego, umożliwia producentowi opracowanie i wdrożenia struktury organizacyjnej odpowiadającej nowoczesnym zasadom zarządzania. Dzięki temu, posiadacz stosownego certyfikatu informuje, że proces produkcyjny wytwarzanych wyrobów przebiega w warunkach stabilnych - jest odpowiednio udokumentowany oraz podlega odpowiedniemu nadzorowi. Proces wytwarzania jak i materiały zastosowane w produkcji wyrobu spełniają warunki określone jako przyjazne dla człowieka i środowiska - jego otoczenia.